

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkzáma 45.255
Majelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalón 50 fillér,
hirdetési oldalón 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József” 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRAIG

Szállodahiány

van a rosszul értesült *Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara* idei jelentése szerint Budapesten, sőt az egész országban is. Ez a komoly és 20-án Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K) Hirdetési díj szövegoldalón 50 fillér, hirdetési oldalón 40 fillér hasábmilliméterenkint — sajnos — kellő szakismeret nélkül olyan sajnálatos kijelentéseket tesz a magyar szállóipar rovására, amelyekkel igazán csak lovat ad a magyar fogadókat eddig is nagy szájtépéssel és megokolatlan gúnyolódással támadó napisajtó és a közönség alá.

Nagyon csodálkozunk mi itt, a vidéken, hogy szállodás-érdekeltseink figyelmét kikerülnek az ilyen veszedelmes és a szakértelem mezében föllépő komoly közlések. Hiszen kétségbeesetten kellene harcolnunk minden új szállodaalapítás és építés ellen. Hiszen nagyon is sokan vagyunk arra a csekély forgalomra, hiszen egyre-másra omlanak össze a legnagyobb szakértelemmel vezetett szállodaüzemeink is.

Budapest szállodái 66 százalékgig foglaltak voltak vendégekkel — állapítja meg a kimutatás.

Igy megértjük, hogy Budapest legelső gondolata, mihelyt a Dunaparton valami üres telekhez jut, hogy városi szállodát építsen ott, tudomisen hány pompás szobával. Amikor pár lépéssel odább nehézségekkel küzd egy régi, kítőnően dirigált nagyüzem.

Ez a 66 százalék csak a nagy átlag. Pár szálloda teljes zsúfoltságából és sok más szálló pangásából adódik ki, nem reális eredményt adva, ami csak a nem szakértőket téveszti meg. Budapesten is nagy bajok vannak, bár az idegenforgalom valahogy ott mégis fellendülőben van. De ne feledjük, Pesten egymást érik a szállodák megszüntetési, épületeiknek átvételei a legkülönbözőbb közléskora.

Nálunk a vidéken a helyzet sokkal ijesztőbb. Itt az elfoglaltság 20—40 százalék között mozog

és ez is idényszerűen, az alkalmak, kongresszusok alatt lát vendéget, mert az a 2—3 utazó, aki szerint. Van olyan szállodánk néhány, amely csak vándorgyűlések, nagyvásárok, ünnepek felénk téved, igazán nem tarthat fent valami fényűző hotelüzemet itt.

Nem szeretnék kitérni a vádakra, hogy szállodánk nem alkalmasak nagyobb igények kielégítésére, ez a kérdés nagyobb, semhogy egyszerű cáfolatokkal végezni lehetne vele. De a kamarai jelentés ezt a dolgot is megcsiklandozza,

úgyhogy nagyon kíváncsiak vagyunk, kik informálták a Kamarát így a mi rovásunkra.

Igazán nem lehet a magyar szállodáspárt felelőssé tenni azért, hogy esetleg nem készülhet föl egész esztendei szobaitrassz és tőkeáldozatok árán arra, hogy pár napos, aránytalanul erős és nagy vendégtömegnek szállást adjon. Fogalma sincs az üzemről annak, aki ilyesmit követel tőle. Bajok vannak nálunk az igaz, de ezek a bajok, sajnos, egészen más jellegűek.

(Z. A., Debrecen.)

Az új óvadékrendelet november 1-én életbelépett!

15 napi fogház, súlyos pénzbírság a büntetés! — Legyenek óvatosak az érdekelt szakmak tagjai.

A *Vendéglősök Lapja* egymás után közölt eddig is bírósági ítéleteket és elvi jelentőségű ítéleteket az óvadékok ügyében, fontosabb esetekben pedig külön is figyelmeztette szakembereinket a bonyolult ügyek veszedelmeire. Legutóbb vezércikkünkben tértünk ki a dologra, mert négy nappal ezelőtt, nov. 1-ével már életbe is lépett az új *óvadéktörvény*, amely már nem hagy helyet vitás kérdéseknek, hanem szigorúan mérlegel, 15 napi fogsággal és súlyos bírságokkal büntel minden eltérést, még akkor is, ha az az *óvadékkadó beitegyezésével*, sőt: *főlkindására* történik is. Szakköreink fölkerésére teljes egészében itt közöljük a rendkívül fontos rendelkezést:

„A fogadó (szálló, penzió), vendéglő, korcsma, kifőző, kávéházi, kávémerési és tejvíz üzemekben egyes munkaadók alkalmazottaiktól olyan esetekben is kivánják óvadék szolgáltatását, amikor az alkalmazott szolgáltatának minősége óvadék vételét nem teszi indokoltá s az óvadékok egyébként is aránytalanul magas összegben szabják meg. A kifogás alá eső ilyen eljárás megakadályozása céljából az 1922. évi XII. t.c. 58. §-ban kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeltem:

1. §. A fogadó (szálló, penzió), korcsma, kifőző, kávéházi, kávémerési és tejvíz üzemekben a munkaadónak csak attól az alkalmazottjától szabad óvadékok követelni vagy elfogadni, aki rendes munkakörében:

1. a szolgálatodót illető pénzt vagy az üzemben használt, illetőleg felszolgálásra vagy elkészítésre kerülő olyan anyagokat elszámolás kötelezettsége mellett kezel, amelyeket a szolgálatadó költségére szereznek be;

2. az üzemhez tartozó berendezési tárgyakat vagy felszerelési tárgyakat elszámolás kötelezettsége mellett kezeli vagy gondozza;

3. az üzemet látogatók (vendégek) értékétárgyait és egyéb ingóságait a szolgálatadó szavatossága mellett kezeli, őrzi vagy gondozza.

Ha az alkalmazott tevékenysége idejében megbízatás folytán terjed ki az előbbi bekezdés alá eső működésre, óvadékok csak az ideiglenes megbízatás tartamára szabad követelni vagy elfogadni.

2. §. Pénzkezelés esetén az óvadékösszeget legfeljebb annak az összegnek háromszorosában szabad megállapítani, amely összegről naponként az alkalmazott elszámol. A naponkénti elszámolásra kerülő összeg napi átlagát kell számításba venni. Az anyagkezelés esetében az óvadékösszeget az alkalmazott kezelése alatt álló anyagok értékének legfeljebb 10%-ában szabad megállapítani. Az értékmegállapításban az egy hónap alatt az alkalmazott kezelésébe kerülő anyagmennyiség értékének a napi átlagát kell számításba venni. Berendezési és felszerelési tárgyak kezelése vagy gondozása esetében az óvadék összegét legfeljebb a kezelt vagy gondozott vagyon-

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapítottatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajtaborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

SALGÓI MÁLNASZÖRP A LEGZAMATOSABB!!

Salgóvár vidéki válogatott hegyi málnából készült:
Kohn Lipót, „Salgó” Likőr- és Rumgyár
Salgótarján.

tárgyak beszerzési értékének 5%-ában szabad megállapítani. Az üzemet látogatók (vendégek) érték-tárgyainak és egyéb ingóságainak kezelése, őrzete vagy gondozása esetében az óvadék összegét legfeljebb az egy havi bruttó bevétele alapján kiszámított napi átlagban szabad megállapítani. Ha az alkalmazott rendes munkaköre az előbbi bekezdések főbb rendelkezése alá esik, az óvadékösszegét legfeljebb a külön kiszámított óvadékösszegek együttes összegében szabad megállapítani.

3. §. Újonnan keletkező fogadó (szálló, penzió), vendéglő, korcsma, kifőzés, kávéházi, kávémérési és tejvíz üzemek esetében, ha az átvehető óvadék összege a 2. § első, második és negyedik bekezdésében említett adatok lightyában nem állapítható meg, az ugyanazon iparághoz tartozó hasonló terjedelmű más üzem adatait kell alapul venni.

4. §. Ha az alkalmazott óvadéknak összegét a felek e rendelet életbelépése előtt állapították meg, vagy e rendelet életbelépése után a 2. § rendelkezéseinek megfelelő összegben állapítják meg, az óvadék összegét a munkaviszony tartama alatt, az 1. § második bekezdésének esetén kívül, az óvadék legmagasabb összegének megállapításában irányadó adatok változása esetében is csak változatlan összegben szabad fenntartani, kivéve, ha az alkalmazott eddigi munkakörétől lényegesen eltérő, vagy az óvadék összegének megállapítása tekintetében más elbírálás alá eső munkakör elátlására kap állandó jellegű megbízást.

5. §. Amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és tizenöt napig terjedő elzárással, valamint pénzbüntetéssel büntetendő:

a) az a fogadós (szállodás, penziót fenntartó iparos), vendéglős, korcsma, kifőző, kávé, kávémérést vagy tejvízt fenntartó iparos:

1. aki olyan alkalmazottjától követel vagy fogad el óvadékokat, akitől a jelen rendelet 1. §-a értelmében

óvadékokat követelni vagy elfogadni nem szabad, vagy az üzemben alkalmazást az 1. § ellenére óvadék letételétől függővé;

2. aki az alkalmazottjától olyan óvadékokat követel vagy fogad el, amelyeknek összege nyilvánvalóan meghaladja a jelen rendelet 2., 3. és 4. §-ai szerinti szedhető óvadék mértékét vagy üzemben alkalmazást, az említett szakaszokban megállapított mértékét nyilvánvalóan meghaladó óvadék letételétől teszi függővé;

b) az az egyén, aki fogadó (szálló, penzió), vendéglő, korcsma, kifőző, kávéházi, kávémérési vagy tejvíz üzemben alkalmazása esetére:

1. óvadékokat ad vagy ajánl fel, noha a jelen rendelet 1. §-a értelmében óvadékok nem adható;

2. olyan óvadékokat ad vagy ajánl fel, melynek összege nyilvánvalóan meghaladja a jelen rendelet 2., 3. és 4. §-ai szerinti szedhető óvadék mértékét.

Pénzbüntetés alkalmazása tekintetében a büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1928. évi X. t. c. rendelkezései irányadók. A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntetőbírósnak hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a kereskedelemügyi miniszter bíraskodik.

A budapesti vendéglősök újból a hatósági étkezők megszüntetését kérik.

A népjóléti miniszter, mint ismeretes, évek előtt hatósági polgári étkezőüzemeket nyitott. Az étkezőhelyiségekben olcsón hűs és hűstalan ebédek adtak. A budapesti vendéglősök nagy konkurrenciát láttak a polgári étkezőkben. Naponta, statisztikai kimutatás szerint, ezernél több vendég fordul meg ezekben a helyiségekben. A budapesti szállodás- és vendéglőspartestület beadvánnyal fordult a népjóléti miniszterhez a múlt évben és ebben elpanaszolták, hogy a vendéglősipar éveken ezeltől még jó megélhetést nyújtó polgári foglalkozás volt, de az utóbbi időben mindinkább kezd kereseti szempontból súlyyodni és ennek az állapotnak főokozója az, hogy a népjóléti miniszterium támogatásával az adózott vendéglősök konkurrenciát kaptak a hatósági üzemekben.

A népjóléti miniszteriumot kérték, hogy ezeket az üzemeket szüntesse meg, mert nem szolgálja azt



Kár nélküli nagy élvezetet

nyújt Önnek a koffeinmentes Hag kávé. Kifűnő, valódi bakkávé, melyből éppen csak a koffein nevű mérge hiányzik, mely a szívre és idegekre káros lehet és oly sok ember egészségének árt, gyakran anélkül, hogy az illetők tudnának róla. Némely meggyvárázhatatlan bántalom, idegesség, szívdobogás, reszketőség, álmatlanság stb. a koffeintartalmú kávéra vezethető vissza. Tegyen próbát a Hag kávéval. Élvezet szempontjából a közönséges kávéhoz mérten nem veszt semmit, azonban bizonyára hasznára lesz egészségének és jó közérzetének.

HAG KÁVÉ MEGVÉNY



HAG KÁVÉ R.-T., Budapest,
Rauóder-u. 21. Hsz. Küld-
jenek ne en a mellékelt 70 f
levélbőlyg ellenében egy
próbasomag Hag kávé
Név:
Utca:
Helyiség: U

a szociális hivatást, amit célul maga elé tűzött. Nem az elszegényedett középosztály étkezőhelyiségei az üzemek, hanem az olcsó árak mellett azokat is odavonzók, akik eddig jobb polgári vendéglőkben étkeztek. A kereskedelemügyi miniszteriumot is felkeresték beadvánnyal és kérték, hogy támogassa a hatóságok előtt akciójukat, mert itt egy pusztuló iparág megmentéséről van szó. A vendéglősök a fővárost is felkeresték beadványban. Arra kérték a fővárost, hogy a fővárosi étkezőüzemeket szüntesse meg, vagy ha ez nem lehetséges, arcképes igazolvánnyal lássák el azokat, akik igényt tarthatnak arra, hogy olcsó hatósági étkezésben részesüljenek. A vendéglősök beadványát mind a három hatóság elutasította.

A népjóléti miniszterium különös indokolással válaszolt a vendéglősöknek, statisztikai adatokkal cáfolja azt az állításukat, mintha jómódú emberek járnának a hatósági étkezőkbe. A kimutatás szerint tisztviselő 32-4, tanító 6-4, tanuló 9-2, szabad pályán működők, művészek stb. 11-2, iparos, kereskedő 9-2 százalék, magánzó 12-9, kereskedelmi, ipari és háztartási alkalmazott 18-6 százalékban veszi igénybe az étkezőüzemeket. A budapesti szállodások, vendéglősök ipartestülete most a magyar serfőköz egyesületével és a borkereskedők egyesületének támogatásával ismét új akciót kezd a hatósági üzemek megszüntetésére. A serfőköz és borkereskedők azért támogatják a vendéglősöknek ezt a mozgalmát, mert ezekben az üzemekben alkoholt nem szolgáltatnak ki és mert átérzik a vendéglősügy igazságát.

A borhamisítás ellenőrzésére és megtorlására tudvalevően Tokaji Liga címen külön szervezet alakult, amely azt a célt tűzte maga elé, hogy a külföldön felkutatta és bűnvádi útra tereli azokat a visszaéléseket, amiket pancsolt borokkal „Tokaji” név alatt elkövetnek. Az egyesület meg is alakult, de tagjai hiába várják, hogy az előnség akcióba lépjen vagy csupán csak legalább érdekelteket tartana. Pedig érdekes anyag gyűlt már össze: A Liga önkéntesei a külföldön, Berlinben, Ausztriában, Svájcban és másutt bukkantak rá tokaji név alatt forgalomba hozott hamisítványokra. Az összegyűjtött minták alapján most már meg kellene indulni a bűnvégi megtorlás munkájának, a Liga vezetősége azonban egyelőre halogatja ebben a kérdésben az állásfoglalást.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.



GÁÁL LÁSZLÓ vendéglős és neje, Bal.

Közelednek az elmuló év nagy ünnepei, a családi szent napok, amelyek alatt alig van szakmáink emberei között valaki, aki kedves emléklét meg ne örökítettne magának és családtagjainak a képét. Az ilyen arcképek cifra, nagy könyvekbe, aranyos keretben a falra, vagy csöpp tartókban a kedves otthon asztalkáira kerülnek aztán.

De gondolja meg minden szakrtársunk, mennyivel magasztosabb, hosszabb életű és impozánsabb

lehetőségei vannak arra, hogy kitűnően sikerült képe megmaradjon a hozzátartozók előtt! Hiszen a magyar vendéglős, kávé, korcsma, szállodás és kimerő szakmák tagjai tulajdonképpen egyetlen család, arcképek pompás összegyűjtése egyetlen családi albumot jelent. Még ma küldje arcképét és rövid életrajzát erre a címre: *A Magyar Vendéglősök, Korcsmaosok, Szállótulajdonosok és Vendéglősök Albumának szerkesztősége, Budapest, IX., Viola-u. 3.*

!! Vendéglő- és szállodatulajdonosok szíves figyelmébe !!

Mielőtt valamit vásárol, saját érdekében, kérjen sürgősen árajánlatot tőlünk: **rolettavásznak, bútorszövetek, kókuszbütykegek, függönyök, vízmentes vásznak, éttermi szőnyegek stb.**

Vendéglős és korcsmáros uraknak 5% külön engedményt adunk. — Látogassa meg dús választékú gyári raktárunkat. **Kedvező fizetési feltételek.**

Neumayer Fülöp R.-T.
Budapest, Deák Ferenc tér 1. szám.

MI UJSÁG?

Hivatalosan cáfolják az országos vásárok megszüntetésének híreit. Heteken keresztül járta az érdekeltek lapjait az a híresztelés, hogy a kormány helyi kereskedők és iparosok szakgyűléseinek évek során át tartó ostromának engedve, megszünteti az orsz. vásárokat. 1930-ig fokozatosan tervezték volna ilyképpen a megszüntetést, úgyhogy ez lett volna az utolsó esztendője a vásároknak. Meglepi fásultsággal továbbították ezeket a híreket maguk a vásári érdekeltségek is. A *Vendéglősök Lapja* volt a legelső és egyetlen szaklap, amely a mult számában óvást emelt a terv ellen és a magyar vendéglős-, korcsmáros- és fogadós-érdekeltségek sajnálatos eddigi mulasztására rámutatott a kérdés körül, hiszen idegenforgalmi és fogyasztási szempontokból a vásárok megszüntetése súlyos csapás lenne a vidéki szállodai, vendéglős-, korcsmáros és kávéiparokra is. Mint eddig annyiszor, ezúttal is tapasztaltuk, hogy felszólalásunk eredménye nem maradt el. Egyszerre megmozdultak a szak-körök és ma már ott tart a dolog, hogy *hivatalos jellegű cáfolatok* nyugtatják meg a közvéleményt — a kormány nem fogja elsovasztani és megszüntetni a vásárokat. A *Vendéglősök Lapjának* egyetlen híre elsőpörte így a veszedelmet a vásárok fölül, korai volt hát a helyi kereskedelmi és ipari körök diadalmas ujjongása. Vidéki vendéglős-, szállodai és korcsmároskörökből tizenhat lelkes hangú és meleg üdvözlés

érkezett az ügyből kifolyólag lapunk szerkesztőségébe, ezekért itt mondunk köszönetet azzal, hogy a *Vendéglősök Lapja* ezúttal is csak a szokott módján teljesítette kötelességét. Ört állott egyedül és szilárdan a vendéglős-, szállodás-, korcsmáros- és kávé-érdek határán, amint ezt már közel ötven esztendője teszi.

Az **Italmérési sérelmek orvoslása.** Számos oldalról hangzott el a panasz, hogy a pénzügyi hatóságok a korlátozott, illetve a korlátlan italmérési engedélyt elvonják, ha az engedélyes az üzletét bármilyen oknál fogva más helyre helyezi át. A felügyelített panaszok ügyében a *Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara* kérelmére a pénzügyigazgatóság átíratott választott kamarának és kifejtette, hogy az idevonatkozó törvényt szerint az engedélyestől az italmérés vagy italrusztítás csak abban az esetben vonják meg, ha a kimérő második vagy harmadik esetben változtatja meg üzletét. A rendelkezés értelmében tehát attól az engedélyestől, aki első esetben helyezi át előzetes bejelentés nélkül üzletét, vagy első esetben mér ki nem engedélyezett szeszitalokat, az engedélyt nem vonják meg meg, de ha a második át helyezést sem jelenti be, akkor a pénzügyigazgatóság első fokon minden esetben kivétel nélkül melléktüntetésként elvonja az illető italmérési engedélyt.

Külföldi borokat a magyar állam területén csak származásuknak és minőségüknek megfelelő elnevezése alatt szabad raktáron tartani és forgalomba hozni. A származás- és minőségi megjelölés a bort tartalmazó tartályokon (hordó, palack stb.) mindenkor pontosan feltüntetendő. Külföldi édes vagy szeszezett csemegebort hazai termékű borral házastani tilos. Tilos továbbá az egyéb külföldi borokkal házastott hazai termékű bort hazai bor gyanánt forgalomba hozni.

Féltreírás. A *Vendéglősök Lapjában* egyik kitűnő nevű vendéglóstársunk nemrég szövegétette a kötelező hirdetmények kifüggesztési módját és jótanácsokkal óvta a szakna tagjait, hogyan kerülhetik el az emiatt újabban egymást erő rendőri bírságolásokat. Egyes szaklapok céltzatosságát látva a felszólalásban, megjegyzéseket tettek a cikk alatt szereplő szakíróknak ellen. Most hozzánk intézett levelében kéri, közöljük, hogy ő távol áll minden kötelező hirdetményt kiadó érdekeltségtől, egyetlen szaklapra sem akart célozni a tanácsaival. Cikkében kizárólag szakíróinak érdeke vezette, úgyhogy csak tudatos vagy érthetetlen félreírás magyaríthatott tendenciákat a sorai közé, reméli azonban, hogy a magyar vendéglősök, korcsmárosok és italmérők megértették őt és hasznát veszik figyelmeztetésének.

Villanyzongorák Zenautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérelt. Szakzerző javítás és hangolás

Sternberg
Királyi Udvari Szállító Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Idegen munkakönyveknél magyar munkakönyvekre való kiterjesztése. Általános tájékoztatás szolgáljon az, hogy idegen, különösen pedig az utóállamok hatóságai által kiállított munkakönyvek Magyarországon nem használhatók, azonban ezek alapján mindenki magyar munkakönyvre jogosult. Ilyen esetben az illetékes iparhatóság vagy az iparpartesület az idegen munkakönyvet bevonja és annak adatait alapján új magyar munkakönyvet ad ki.

A korcsmárosok az idén is teát szolgáltathatnak vendégeiknek. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel értesíti a másodfokú iparhatóságokat, hogy azt a sok évtizedes gyakorlatot, amely szerint a korcsmárosok vendégeiknek teát is kiszolgáltathatnak, nem kívánja megbolygatni. A korcsmárosoknak erre való jogosultságát kifejezetten megállapítja a jövőre is.

A borfogyasztási adó rendezését ígérte meg a mála járt szőlősgazdáknak *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter. Erről a kecskeméti törvényhatósági bizottság közgyűlésén dr. *Szabó* Iván tett jelentést. A gyors rendezésnek az az akadály, hogy Győr és Debrecen az adó fenntartásához továbbra is ragaszkodnak. A gazdák kérelmének az a minimuma a kormánytól, hogy az adót a bor értékének csökkenése arányában szállítsák le.

* **Gyógyítható-e a reuma?** Amióta a statisztikai adatokból nyilvánvaló lett, hogy a rokkantság előidézésében óriási szerep jut a reumának, igen nagy érdeklődéssel fordulnak e kurtán és felületesen elintézt betegség felé. Szakavatottt kézből, dr. *Engländer* Árpád tollából jelent most meg egy könyv: „A reumás bajok házi kezelése” címmel, amely szomorú adatokat közöl a reumás bajok pusztításáról. Ismerteti a reumás betegek okait, kezelési módjait az orvos rendelésében és főként az ezt kiegészítő házi kezeléseiről. Rámutat a reuma korai kezelésének fontosságára és a késedelemről származó súlyos következményekre. Reumás betegeknek valóban nélkülözhetetlen munka. Minden könyvkereskedésben kapható.

Meg akar Ön végre az élelmiszerek frissentartásának gondjától szabadulni? Akarja-e Ön kizárni a legmelegebb nyáron is minden veszteség nélkül elraktározni?

Csak a Frigidaire vilamos automatikus hűtőssel lehet száraz, hatásos hűdés.



A Frigidaire-hűtőszekrények, -pultok, -vitrinek, -kírákatszekrények, stb. minden modern szálloda, vendéglős és ételmezerület szoros tartozéka.

Minden jószágjelletl jégűthő átalakítható Frigidaire ipari berendezésére.

Automatikus ki- és bekapcsolás minden kezelés, vagy felügyelet nélkül. Csekély áramfogyasztás.

Kedvező fizetési feltételek.

HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 8. és 12.

TELEFON: AUTOMATA 898-86

TELEFON: AUTOMATA 898-86



Meinl-kávé

Szállodáknak, vendéglősöknek, éttermeknek, kávéházaknak stb. napgyógyászati
vénykönyv kedvezményes árajánlat. Kérje képviselőnk látogatását.

Staufer
sajtok vezetnek.



**TOKAJI KONYAK
A LEGJOBB**

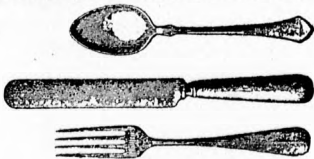
Első Tokaji
Konyakgyár
R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.-T.
Budapest, Központi Szeszfőzde
Ajánlja: mindennemű gyümölcs-
pálinkáját és likőrjeit

Üri, női és
gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczi uca 3.
Telefon: József 421-99

TÖRLEY
TALISMAN - CASINO - RÉSERVÉ

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székely, éttermi és márványasztalok
Porcellán és hitelesített üvegarúk



Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javitás és
ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákok stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED SZIGMUND ÉS FIA
Budapest, VII., Király uca 39. szám.
Külsővezetés és árjegyzék díjtalan!

Hüttl, Bán és Mihalik

ezelött

Első Magyar Üvegyár R.-T. főraktára
Budapest, V., Vörösmarty tér 1.

Telefon: Automata 811-35

Vendéglői, kávéházi és
szállodai porcellán- és
üvegarúk a legnagyobb
választékú külön erre
a célra berendezett
osztályunkban!

V., József tér II. Telefon: Aut. 802-06

A vidék szembefordul a budapesti borralaló-döntéssel.

Pécsről indul el a borralaló országos eltörlése. — *Littke Lőrinc* az akelő
érdekében memorandumot nyújtott át Vass, Bud és Wekerle minisztereknek.

Az állam érdeke.

Littke Lőrinc, a pécsi Korzó-kávéház agilis és népszerű tulajdonosa, a kávéházak országos szövetségének vidéki alelnöke, a borralalórendszer egész lényegét felölő, világosan és logikus adatsorportosítással megszerkesztett memorandumot készített, amelyet hétfőn nyújt át Vass József népjóléti, Bud János kereskedelmi és Wekerle Sándor pénzügyminiszternek. A memorandum élesen rávilágít a borralalórendszer eltörlését indokoló körülményekre, nemcsak a pincértársadalom és a fogyasztóközönség, hanem a tulajdonosok és az adózás szempontjából is. Ezenkívül életrevaló javaslatokat is tartalmaz, úgyhogy indokoltak tartjuk a memorandum egész terjedelmében való közlését.

A borralalórendszer Pécsétt és másutt.

A fővárosi sajtóban az utóbbi időben mind sürűben jelennek meg híradások a pincérek borralalója eltörlésének szükségességéről. Az újságközlemények a pincértársadalom és a közönség köréből láttak napvilágot. A lényegük egy: a borralaló lealázó és irrealis kerest, el kell törölni.

Pécsétt borralalórendszer közmegeledésre már tíz éve nincs. Eredménye a pincértársadalom reális kenyérkeresete és az eddiginél jóval nagyobb megbecsülése.

Legyen szabad nekem a kérdés lényegét a következőkben ismertetnem. Háromféle borralalórendszer van: 1. a közönség anyni borralaló ad, amennyit akar. A fixum minimális; 2. kiszolgálási díj címén leginkább külföldön, 10%-ot adnak a számla összeghez; 3. a „pécsi rendszer”. A pécsi rendszer kétféle: a) az étermi kiszolgáló személyzet a bruttó bevétel nyolc százalékát kapja meg és kap élelmézesít; b) a kávéházi kiszolgáló személyzet a bruttó forgalom 12 százalékát kapja meg. Élelmézesít: kávé, sütemény. Ez összegből a fizető két százalék „dubiózt” kap, a többi feloszlik egyenlő arányban a kiszolgáló személyzet között. A fixum minimális. Ennek a rendszernek az előnyét élvezi a kiszolgáló személyzet, a főnök, a közönség és az állam.

Több a pincérek jövedelme.

A kiszolgáló személyzet keresete nagyobb. Kenyere nem borralaló, hanem a bruttó forgalom után járó százalék. A kereset egyenes arányban van a forgalommal, mennél jobb a kiszolgálás, annál nagyobb a forgalom és így a kiszolgáló személyzet jövedelme.

A pincérek ellenségei a borralalórendszernek, mert: 1. a napi egy-két pengő borralaló szétmállik a legtakarékosabb kézben is; 2. a borralaló a vendég hangulatától függ és nem a munkától; 3. sokan gorombáskodásra is feljogosítva érezték magukat az adott borralaló fejében; 4. a pécsi rendszer biztosítja a megélhetésüket; 5. a kereset hetenkint egy összegben kerül a családokhoz, beosztása a mai nehéz viszonyok között csak így lehetséges. Pécsétt borralaló nincs, vele együtt eltűntek, akik e címen gorombáskodtak.

A főnökök szempontjából.

A főnökök szempontjából is legelőnyösebb a pécsi rendszer, mert: a) a részesedés a bruttó forgalom után jár, gyenge forgalom mellett a magas fixumok nem nehezedenek az üzre; b) borralalórendszer mellett állandó a surlódás a főnök és a személyzet között. A borralaló eltörlése azt móról hozná eltorlörte Pécsétt; c) borralaló mellett veszt a kiszolgálás a jóságából, mert a pincér azt szolgálja ki jól, akitől több borralaló kap.

A közönség a borralaló eltörlésével a legjobban jár. Ezt igazolja: Pécsétt a fekete esti ára nyolc óráig 46 fillér, utána 56 fillér. Ebben a tíz fillér többletben benne van a zenédíj is. Ha a fekete 46 filléres ára után a közönség 10-10 fillér borralaló ad a fizetőnek és a kiszolgálónak, ez a borralaló a fekete árának 43%-a. A cigányok tányérozása a közönséget állandóan zaklatja. A cigányoknak adott összeg egyenlő a sok tányérozás miatt a fekete árval. Pécsétt tányérozás nincs. Borralalónál a közönség soha nem tudja, sokat vagy keveset adott-e.

A borralalórendszer eltörlése, a pécsi rendszer országos bevezetése az állam érdeke szempontjából is kívánatos, mert bevétel többletet jelent. Többletet jelent mint kereseti, forgalmi, fényüzési adó. Ezenfelül emeli a Társadalombiztosító bevételeit is.

Kereseti adót a kiszolgáló személyzet a százalékos kerest után fizet, borralaló után nem. Forgalmi és fényüzési adót a személyzetnek járó 12% után is fizet a főnök, borralalórendszerrel ez az összeg adómentes. A Társadalombiztosító borralalórendszerrel a 12% kerest után is fizetendő járuléktól esik. A borralalórendszer eltörlése tehát valóban emeli az állam bevételeit.

Kik és miért ragaszkodnak a borralalórendszer további fenntartásához? A főnökök és a főpincérek. A főnökök azért: 1. az a véleményük, hogy a pécsi rendszer behozatalával a kiszolgálás veszt a jóságából; 2. a főpincérek az üzletvezetők nagy óvadékok tesznek le, amit sokan üzleti tőkének használnak fel. Ezt bizonyítja az utóbbi időben előfordult több óvadékkeltetés; 3. a személyzet a pécsi rendszer mellett teljes képt kap az üzem forgalmáról; 4. ezen az alapon adózás alá esik a forgalom legutolsó fillére is; 5. a haszon 12%-kal nagyobb, mert nem engedi át a kiszolgáló személyzetnek; 6. a személyzet nem tekinthet bele az üzem menetébe.

A főpincérek azért ellenségei a borralalórendszer eltörlésének, mert 1. a főpincéreknek bizonyos százaléuk van a bevételből — azok a főpincérek, akik óvadékok adnak, a bevételből az előbbi százaléknál nagyobb százalékot kapnak —, ha a bevétel 12%-kal kevesedik, kisebb a jövedelmük; 2. a főpincér a nagy étertermekben és kávéházakban minden asztalról megkapja a borralalóját. A pincér csak arról az asztalról, amelyet kiszolgál. A főpincérek e módon kétfélette keresnek, mint az összes kiszolgálószemélyzet.

Pécsétt óvadék nincs. A főpincérről a csoport teljes garanciát vállal. Még nem volt eset, hogy a csoport valakéért fizetett volna.

A borralaló fenntartása mellett azall is érvelnek, hogy a magyar pincértársadalom nem érett még annak az eltörlésére. Ennek legmeggyőzőbb cáfolata Pécs.

A Kávé- és vendéglőipáron kívül nincs még ipar, ahol a kiszolgálásért borralaló adnának.

Országosan meg kell szüntetni a borralaló!

A kérdés lényegének ismertetése után legyen szabad javaslataimat az alábbiakban előterjesztem: 1. a borralalórendszer országosan meg kell szüntetni; 2. ha a borralalórendszer megszüntetésének kérdését az arra illetékes tényszökök maguktól nem oldják meg, az államhatalom vegye a kérdés megoldását a kezébe. Mivel ezzel szorosan összefügg, azért 3. meg kell szüntetni országosan a cigány tányérozását. Ezzel is az állami bevételek emelkednek. A cigányok csak a kapott fixfizetés után fizetnek adót, a tányérozás után nem. A tányérozás megszüntetésével a fixfizetés lényegesen emelkedik; 4. a pénztárosok kötelező rendőrorvosi vizsgálatnak vannak alávetve. Ez az üzlet nivóját alacsonyítja le. Olyan nyilvános helyiségekben, ahova úri családok járnak, nem engedhető meg, hogy rendőri felügyelet alatt álló nők teljességgel szolgálatot. Az orvosi vizsgálat eltörlésével új kereseti lehetőség nyílna meg — az állam megfelelő közreműködésével — a leszegényedett középosztály jutogajainak. Megfelelő intézkedésekkel sok család jótana ily módon tisztességes kenyérhez; 5. az ügynői rendszer országosan el kell törölni e szakmában. Az ügynők szerepét vállalják a munkaadók és az alkalmazottak törvényes képviselői. Pécsétt ma a pincérek szakegylete végzi el a munkaközevitést.

Ezeket az érdekes adatokat tartalmazza Littke Lőrinc memorandumja.

SZŰRŐK gyártása és javítása

FRANK és BERGER, BUDAPEST
VIII., Baross ucca 91. Telefon: J. 374-05

Zászlót szenteltek a szállodai és éttermi alkalmazottak, a szállodás és éttermi alkalmazottak nemzetközi genfi szövetségének magyarországi főosztályának kedden délután 5 órakor szentelte fel zászlaját a belvárosi főplébániatemplomban. Az ünnepélyen többszáz főnyi vendégsereg gyűlt egybe. Megjelent a fenti szövetség newyorki szekciójának részéről Pick Tivadar, a gráci és a bécsi szekciójának **Kramberger János** képviselője. A budapesti főosztály zászlaja felér selyemből készült és nemzeti színnel szegélyezett. Az egyik oldalán a szövetség jelszava: „Barátság, szolidaritás, oktatás” áll, a másik oldalán „Nemzetközi Genfi Szövetség. Alapítva 1877.” Félét órakor érkezett meg a zászlónya, **Gundel Károlyné**, akit a budapesti főosztály elnöke, **Reichardt György** fogadott. Ezután bevonult az ünnepi közönség a templomba, ahol megkezdődött a beszéltési ünnep. **Bednárz** Róbert apátplébános végezte el a beszéltést fényes papi segédlettel, mely után a következő szövetségek kiküldöttjei érték be a sekrestyében a zászlóba a szegeket. A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete nevében **Matosik Ferenc** és **Gundel Károly**,

Péntek, nov. 8.: Gyoma (Békés), Gyöngyös (Heves), Páka (Zala).

Szombat, nov. 9.: Gyoma (Békés).

Vasárnap, nov. 10.: Abádszalók (Szolnok), Taksony; Budapest, Gróf Haller ucca, Gyoma (Békés), Kiskunmajsza (Pest), Kunszentmárton (Szolnok), Szabadszállás (Pest).

Hétfő, nov. 11.: Bácsbokod (Bácsbodrog), Bükkösd (Baranya), Csorna (Sopron), Győrszentmárton (Győr), Pannonhalma, Gyulakeszi (Zala), Tapolca, Kápolna (Heves), Kocsér (Pest), Nagykőrös, Körmeny (Vas), Magyarkeszi (Tolna), Fürgéd, Mohács (Baranya), Mór (Fejér), Mosonszentjános (Moson), Nagyatád (Somogy), Nagyszakácsi (Somogy), Komáromváros, Ózd (Borsod), Rakamaz (Szabolcs), Romhány (Nógrád), Sárosd (Fejér), Solt (Pest), Szikszó (Abaúj-Torna), Tiszecsege (Hajdú), Toponár (Somogy), Tótszentmárton (Zala), Murakeresztúr, Vasvár (Vas), Várpalota (Veszprém), Zalazsentgrót (Zala).

Kedd, nov. 12.: Borsodnádásd (Borsod), Kistereny (Nógrád), Kölesd (Tolna), Vesz (Pest).

Szerda, nov. 13.: Ajka (Veszprém), Bajna (Esztergom), Ebszönybánya, Földes (Hajdú), Sáp, Hegyfalu (Vas), Kiskunhalas (Pest), Kistereny (Nógrád), Rudabánya (Borsod), Ormospuszta.

Csütörtök, nov. 14.: Bajna (Esztergom), Ebszönybánya, Hajdúdorog (Hajdú), Keszthely (Zala), Kisbér

Alapítva: 1847



SCHUNDA
m. kir. udvari szállító stb.
Budapest IV., Magyar-utca 18. Gróf Károlyi-utca 5.

Mindenemű hangszerek,
továbbá zongorák, pianinók
és harmoniumok, gramofonok
és lemezek

Részletfizetés mellett is!
Lehető legjobbat, legjutányosabb áron.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425-04

Nagy régi klub keres
elsőrangú, klubban már működött,
tőkeerős vendéglőt

Ajánlatokat továbbít „I-a referenciá” jel-
igével **Leopold Gyula** hirdetővállalat,
Budapest, VII., Erzsébet körút 39.

Celldömölkön, az állomástér
és Kossuth Lajos ucca sarkán
levő Nagy András-féle

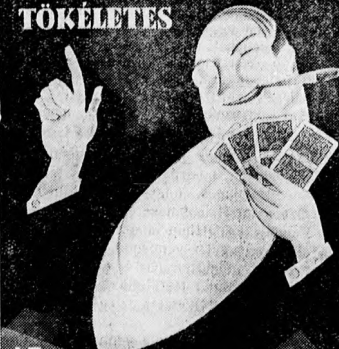
**vendéglő, szálloda,
mészárszéküzlet**

a tulajdonos elhalálása miatt
azonnal bérbeadó.


**Szálloda,
étterem,
kávéház és
kerthelyiség**

egy nagy vidéki városban, mely egy-
üttal kedvelt nyaralóhely — keres-
kedelmi utazók által látogatott —,
más vállalkozás miatt **átadó**.
Cím a kiadóhivatásban.

TÖKELETES



AZ



Optima
JÁTÉKKÁRTYA
Gyártja: **HAMBURGER & BIRKHOLZ**
PÁRIS I. LEOPOLDVÁROS BÉLYÉNYI TÉRSÉG
BUDAPEST.
TELEFON L. 902-57, 903-46.

a Budapesti Kávésok Ipartestülete nevében **Mészáros Győző** elnök és dr. **Havas Nándor** főtitkár, a Budapesti Idegenforgalmi Hivatal nevében **Markos Béla** igazgatóhelyettes, az Idegenforgalmi Szövetség nevében **Popper Ferenc** kormányfőtanácsos helyezte el a szöveget a zászlóba. Este 9 órakor a Vigadó termeiben 300 terítékes diszvacsorát tartottak a zászlószentelés alkalmából, amelyen az ünnepi beszédet **Csik József** mondta.

Országos vásárok. Kedd, nov. 5.: Alsóság (Vas), Celldömölk, Attala (Somogy), Beled (Sopron), Darány (Somogy), Göröcsény (Baranya), Hatvan (Heves), Inke (Somogy), Böhönye, Iván (Sopron), Jánoshalma (Bácsbodrog), Karmacs (Zala), Keszthely, Kővágóörs (Zala), Marcali (Somogy), Mezőtúr (Szolnok), Mike (Somogy), Kadarkút, Nagykanizsa (Zala), Simontornya (Tolna), Tata (Komárom), Tatatóváros, Tiszaluc (Zemplén), Tolna (Tolna), Tolna-Mözs, Vép (Vas), Vése (Somogy), Böhönye, Zalalövő (Zala).

Szerda, nov. 6.: Kaba (Hajdú), Kaposvár (Somogy), Lébény (Moson), Lenárdaróc (Borsod), Nekézseny-Sáta, Miskolc (Borsod), Simontornya (Tolna), Tata (Komárom), Tatatóváros, Velenice (Fejér), Zalagyömrő (Zala), Goganfa.

Csütörtök, nov. 7.: Balatonfőkajár (Veszprém), Celldömölk (Vas), Encs (Abaúj-Torna), Forröcs, Gyöng (Tolna), Kiskomárom (Zala), Komáromváros, Lövő (Sopron), Marcaltó (Veszprém), Ónod (Borsod), Mezőnyék, Putnok (Gömör), Tabajd (Fejér), Alesüt-Felesüt, Tiszafüred (Heves).



Berndorf

Berndorfi Fémárúgyár
KRUPP ARTHUR R.-T.
magyarországi fióktelepe

BUDAPEST
IV. Ker., Váci ucca 4. sz.

(Komárom), Lajoskomárom (Veszprém), Mezőkomárom, Nyírbátor (Szabolcs), Püspökladány (Hajdú).

Péntek, nov. 15.: Aszód (Pest), Csenger (Szatmár), Jánosház (Vas), Lőrinci (Nógrád), Pölöske (Zala), Bücsü-szentlászló, Székesfehérvár (Fejér).

Szombat, nov. 16.: Cibakháza (Szolnok), Tiszaföldvár, Lőrinci (Nógrád), Makó (Csanád).

Angliában nemsokára a sörgyárosok is vizet fognak inni. Londonból jelentik: A belügyminisztérium statisztikai adatai szerint 1928. évben az 1913. év adataival szemben a sörgyártás 55 százalékra, a szeszitalok gyártása 42 százalékra süllyedt. Ugyanezen idő alatt Angliában és Welsben a részeség miatt kiszabott büntetések az 1913. évi 172.000-ról 55.000-re csökkentek, míg a szeszitalok mértékletlen élvezése következtében beállott halálesetek 5800-al szemben csak 2400 volt.

A jelenkor igényeinek megfelelő előkelő étterem elképzelhetetlen

Körting-féle egyszintű központi fűtés nélkül

melegvízkészítéssel és kalorifer fűtés- és szellőztetéssel kombinálva a különtermek részére.

Az egyszintű fűtés üzemeltetése oly csekély, hogy a legrövidebb idő alatt amortizálja a befektetési költségeket.

Kezelését a segédszemélyzet könnyen elláthatja.

Körting B. és E. Részvénytársaság Gépgyár, Budapest, VIII., Kisfaludy u. 11.

Gazdát cserélt a kecskeméti Beretvás-üzem. Kecskemétről írják: Napok óta hűzódó tárgyalások eredményeként minap este írták alá azt a szerződést, amelynek értelmében november 15-én a Beretvás szálloda, kávéház és étterem gazdát cserélt. *Láng és Bozay*, a Beretvás jelenlegi bérleti, november 15-től kezdődő hatállyal eladták a bérletet *Bogarus János* és *Károsi Imre* főpincéreknek. A bérlet vételára 130 ezer pengő volt. Az új tulajdonosok neve általában ismert a szakmában, működésük elé nagy várakozással néz Kecskemét közönsége.

Megszüntették a kényszerezegységi eljárást a Bristol-szálló és étterme ügyében. Emlékeztetünk, hogy a *Bristol-szálló* és később a szálló éttermének bérlelője, *Freretisz István*, az ismertnevű vendéglős, bejelentették fizetésüket és a kényszerezegységi eljárást megindult ügyükben. Az *Országos Hitelevő Egylet* a szálló és a szálló éttermének fizetésbezünetési ügyét egyestiesít és összehívta a kényszerezegységi eljárásnál szokásos tárgyalást. A tárgyalás szokatlanul folyt le, amennyiben megjelentek az érdekeltek, a hitelezők megbízottai, természetesen a Hitelevő Egylet funkcionáriusai, csak éppen az adósok nem jöttek el. Még megbízottakat sem küldtek, sőt ügyvéddel sem képviseltették magukat. A *Hitelevő Egylet* vezetősége ennek ellenében megtartotta az értekezletet, amelyen a kiküldött szakértők tették meg jelentéseiket. A tárgyaláson ezután kimondták, hogy a kényszerezegységi eljárást megszüntetik, ami nagy feltűnést keltett a budapesti szállodás- és vendéglősparban.

Vörösbőr és siller- (kástélyos) bor. A Bt. 10. §-a értelmében vörösbőr néven csak olyan bort szabad forgalomba hozni, amely két szőlő levének a héjakon (törkölyön) történt erjesztése utánj szabad, amelyet két szőlő levéből, de héjakon (törkölyön) való erjesztés nélkül szűrték. A héjak alatt nemcsak kizárolg a héjakat, hanem a kocsányokat is érteni kell. Azaz, hogy a törvény a vörösbőr készítésének lényegét a héjakon (törkölyön) való erjesztésben jelöli meg, az elismert minőségű vörösbörököt kívánja megvédeni a sillerborokkal szemben. A vörösbőr fogalma ugyanis nemcsak azt jelenti, hogy a bor színe vörös, hanem annak belső tartalma (kémiai összetétele) is lényegesen eltér a nem vörösbörökétől. A vörösbőr ez összetételét a héjakon (törkölyön) történő hosszabb erjesztésel nyeri. A siller- (kástélyos) bor fogalmát a törvény szintén a két szőlő levéhez köti, ennél azonban már nem kellék a héjakon történő erjesztés. A szerzerint világosvörös színű sillerbort vörösbőr néven forgalomba hozni tilos. A Bt. 2. § 14. pontja a fehérböröknek vörösbörrel való háziasítását tiltja, ez a tilalom természetserzerű kiterjed vörösböröknek oly borokkal való háziasítására is, amelyeket fehér és két szőlőből vegyesen, akár héjakon történő erjesztéssel, akár nélkül állítottak elő.

A debreceni „jó öreg korcmáros“ ünneplése. Ritka szép ünneplésben volt része *Kemény János* debreceni országos híru, öreg vendéglősnek ötvenéves vendéglős jubileuma és kormányzói kitüntetés alkalmából. *Hadházy Zsigmond* főispán és *Vásáry István* polgármester vezetésével Debrecen város társadalmának csaknem minden vezető tagja résztvett a debreceni vendéglősszakosztály által az *Angol királynő* különtermében rendezett nagyszerű magyaros vacsorán. *Hadházy főispán*, *Vásáry polgármester*,

Sesztina Jenő kamarai elnök, főrend, Sz. Kun Béla dr. egyetemi tanár, főrend, Csűrös Ferenc dr. kulturatanácsos, Erdős Károly dr. egyetemi tanár, Radó Dezso dr. kamarai főtitkár, Nagy József tanár, Zoltay Lajos dr. múzeumigazgató, Varjassy Imre ipartestületi elnök, Öreg Béla dr. ny. bírő, Görgey Márton dr. várnegyeli főorvos, Biczo Gyula iparoskörü elnök és még sok más ismert előkelőség, a vendéglősszakosztály tagjai csaknem teljes számban a tisztelők, jóbarátok szűfoltan ott voltak. A jó öreg vendéglőst, a város köztisztelt polgárát szebb-nél-szebb felköszöntőkkel ünnepelték. A vendéglősszakosztály ajánlákát (*Kemény* ugyanis a debreceni vendéglősszakosztályi örökös díszelnöke) egy remek aranyórát, Nagy István dr., vendéglősszakosztályi ügyész adta át azzal a nagy derűltséggel keltő megjegyzéssel: A zárorát tartsa be, nehogy kihágás miatt kellemetlensége legyen! Azonban mondani sem kell, hogy a debreceni vendéglősök kitűnő fogásokban és kitűnő hangulatban gazdag vacsorája az ünnepelt jó öreg magyar vendéglős mindvégiglen kitartó részvételével jóval tovább nyúlt a zárorán.

Szabad-e tanácsot adni a borhamisításra? A Bt. 14. §-ának második bekezdése értelmében tilos a törvény rendelkezései alá eső italok tiltott módon való előállítására vagy kezelésére tanácsot adni, útmutatást készíteni, vagy ilyet bármilyen módon terjeszteni. Aki a törvénynek e szakaszában említett rendelkezése ellen vét, az a Bt. 42. § 3. pontja értelmében ugyanolyan elbírálás alá vonandó, mint az, aki bört hamisít vagy ilyet tudatosan forgalomba hoz. A bor hamisításának megállítására céljából a Bt. n. 8. §-a borok kezelésére vagy raktározására szolgáló helyiségekbe (pince, présház, erjesztő stb.) eltiltja cukornak vagy ipari szesznek a bevitelét és az ott történő raktározását. Ez a tilalom nem terjed ki azokra a helyiségekre, amelyek borok kezelésén kívül és raktározásán más célra is szolgálnak.

Halálozás. *Janos János polgári* vendéglős életének 65. évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése általában, nagy részvét mellett ment végbe. Özvegye férje emlékére 100 pengős adományt tett a Debreceni-Orthon javára.

Ruff Frigyes pécsi vendéglős elhunyt. Temetése október 20-án délután fél 4 órakor volt. Temetésén az ipartársulat testületileg vett részt. A szorgalmas szakember elvesztét az egész vidéki szakma gyászolja.

Takács János budapesti vendéglős október hó 30-án, életének 58-ik, boldog házasságának 38-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Nagy és általános részvétellel temették el november hó 3-án, vasárnap, d. u. ¼ órakor a központi újtemető halottasházából. A Takács, Siklér, Hindl, Ternyák és Kirits családok gyászolják.

BORPALOTA R.T.
Budapest, VIII., Kenyermező ucca 6. sz.
Telefon: J. 395-84, J. 346-11
Elsőrendű saját termelésű fajborok.
Legkitűnőbb palackborok.

ÖZV. WINDT MÁRTONNÉ
szállodai, vendéglői és kávéházi
személyzetet közvetítő irodája
Budapest, IV., Irányi ucca 1. sz.
Telefon: Antomata 830-82

Magyar Agrár- és Járadekbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

UNIO
FOLYTONÉGÓ KÁLYHA
Amerikai rendszer!
Magyar gyártmány!
Központosulási árak azonnali szállítárára:
170 m³ P 328— 200 m³ P 352—
400 m³ P 400— 600 m³ P 456—
600 m³, nagyon díszes ... P 620—
Részletfizetéssel külön kedvező árak és feltételek.
Minden darabért teljes szavatoltságot vállalunk.
Gyártja:
OETL ANTAL vasöntőde és gépgyár Rt., Budapest
Központi eladás és mintaraktár: Telefon:
VI., Andrássy-út 9. Lipót 961 08
Figyelem! Eredeti amerikai kályha a magyar piacon incszen. Utasítsa vissza a külföldi gyártmányt.

A Törökszentmiklósi Iparoskör
italmérői állásra
pályázatot hirdet.
Pályázhatnak mindazon szakemberek, akik e pályán legalább 3 évet töltöttek.
Az állás betöltendő: 1930. évi március hó 1-én.
Pályázati határidő: 1929. évi november hó 15-én.
Feltételek megtudhatók az Iparoskör elnökénél.

A vendéglős-munkaadó felelőssége.
Az alkalmazott borkihágásában tettestárrá minősíti a törvény az italmérőt.

Szeveren Jenő adonszabolcsi vasúti vendéglős, a Dunántúli Vendéglős Szövetség elnöki tanácstagja előterjesztette ezt a határozati javaslatot a mohácsi vándorgyűlésen:

Bár a bortörvény revíziójával illetékes hatóságok behatóan foglalkoznak, én ennek a bortörvénynek egyik reánk nézve nagyon sérelmes §-ához akarnek szólni. A bortörvény 45. §-ának összevont értelme azt mondja:

„Az alkalmazottak által elkövetett borkihágások miatt teljes mérvü büntetőjogi felelősséget állapít meg a munkaadó italmérőnek még akkor is, ha az alkalmazottjának a bortörvényben tilalmazott cselekményéről előzetes tudomása nem volt, ahhoz beleegyezését nem adta. A munkaadó felelősséget a törvény ebben az esetben a köteles ellenőrzés elmulasztása miatt állapítja meg.”

Vagyis tettestárrá teszi s úgy bünteti, mintha ő maga követte volna el azokat. Mi következik ebből, ha az alkalmazott borhamisítás követ el a vízzel való keverés által, a tulajdonost is el kell ítélni borhamisítás miatt s ilyenkor őt a törvény 42. §-a alapján kell büntetni, vagyis tőle az italmérési engedélyt el kell vonni. Már maga az a körülmény is visszasz, hogy az italmérőt olyan esetben, mikor nem is volt tudomása az alkalmazottjának mesterkedéséről, úgy kell büntetni, mintha ő maga volna a tettes. Az üzleti életben

számtalan előre nem látott esemény sokott előfordul, pl. ha valamely alkalmazott siettében vagy tévedésből a vendég által megrendelt fröccsöt, azt el nem fogyasztva, az alkalmazott visszaönti a bortartóba, tehát amit az az eset is mutatja, teljes véletlenül van szó, bár minderről a tulajdonos esetleg utólag értesül, mégis a munkaadó italmérőt büntetik meg nemcsak borhamisításért, hanem a hamisított bor forgalomba hozatala miatt is s ennek következtében az italmérési engedélyt is elvonhatják. Igaz ugyan, hogy a rendőri büntetőbírósg ezt a körülményt a büntetés kiszabásánál enyhítő körülménynek tudja be, azonban az engedély megvonásával nem jön ez tekintetbe, miután a bortörvény felöl kötelezőleg nem rendelkezik.

Határozati javaslatom a következő:
A bortörvény 45. §-a akként módosítottassék a munkaadó italmérő felelőssége tekintetében, ha megállapítást nyer, hogy a munkaadó italmérőnek nem volt előzetes tudomása, vagy ellenőrzés dacára tudtán kívül az alkalmazottja által elkövetett vízzel való borhamisításról, ebben az esetben a munkaadó italmérő mentesítettessék teljesen a büntetőjogi felelősség alól
A javaslatot egyhangulag elfogadták és most már az illetékes minisztérium foglalkozik vele. Elintézésével régi szakmai sérelmet orvosolnak, mert az új ügyretek sem kielégítőek eddig.

Miért ellenzik a főpincérek a százalékos borraivalót?

Adatok a borraivaló kérdéshez.

Tekintetes Szerkesztő úr! Kérem, hogy alábbi soraimnak helyt adni sziveskedjék.

Borraivaló-ellenes mozgalmunk régi keletű, de ma már mind kevesebb elgáncsolói akadnak közülünk is. Az oka ennek a következő: amíg a régi békevilágban a pincérek heti fizetése 14 korona volt, a „borraivaló” borraivaló volt. Bár akkor sem költötte mindenki és mindet borra, sem sörre. A heti 14 korona fizetés biztosította a minimális megélhetést, miután ugyanekkor egy napszámás munkásnak is 80 krajcár napibére volt, melyből bár szűkösen, de eltartatható esztelig hattagú családját. Tehát szép jövedelem volt abban az időben a pincérek napi 5—10 korona borraivalója, melyből könnyen spórolhattak az akkori időkben egy-egy főpincéri óvadékra és váltópénzre 1000—1500 koronát, viszont egy ilyen főpincér napi 20—60 koronás keresetéből ismét néhány év alatt takaríthatott annyit, hogy 15—20.000 koronával önállóvá válhatott magát. Ebből az okból is, az akkori főnökök többnyire szakmabeliekből kerültek ki. Tehát ezzel is magyarázható, hogy az akkori százalékos mozgalom nem bírt általános tetszést szerezni, mert jóllehet egy ideálisabb, biztosabb, de kevesebb jövedelmet jelentett volna.

De ez a múlt zenéje, azóta sok minden változott, sajnos, a mi rovásunkra. Jött a bankkonjunktúra, az üzletek egy nagy részét tulajdonosaik eladták jó áron, míg közülünk sokan kenyérelénné lettek. A dekonjunktúrában ismét sorozatosan visszavásárolták, fényűzőbbnél fényűzőbb berendezték, kocsi, autót tartanak, — tehát vagyoniilag gyarapodnak. (?) Ma már csak névleg iparág, a valóság az, hogy a szakmától idegen vállalkozók, részvénytársaságok nagy tőkékkel valóságos gyárüzemeket fejlesztettek az ipart.

Allyon itt egy kis statisztika.
Ma a pincérek heti fizetése 8 P, ebből járulékokra levonnak 2-30 P-t, marad 5-70 P. Napi keresete jó forgalmú üzletekben délután 3 órától hajnali 3-5 óráig elad 40-50 uzsonnát s miután vendégeinek egy része társaság, illetve családokból áll, kiknél a számlát rendszerint egy fizeti s ad 3-4-5 személy után 20-30 fillért, átszámítva minden vendégtől 7 fillér jut, ez kitesz 3 pengőt, 10-20 vacsorától kap 20 fillért = 3 P, ugyanennyi vegyes fogyasztótól a 10-20 fillér = 2 P, tehát napi keresete összesen

8 P, ebből fizet a konyhai alkalmazottnak ú. n. pohármosásért 20-30 fillért, főnöknek esetleges törésért 06-30 fillért, ugyancsak a főnöknek a fehér kabát használatáért, ha ez nem a sajátja, darabonként 60 fillért (hetenkint 2-3 kell), villamos 48, kapupénz 20, marad tehát a heti 5-70 P fizetésen kívül napi 5-82-4-92 P, vagy ennél is kevesebb.

Most lássunk egy főpincéri jövedelmet, hasonlóképp jó forgalmú üzletben, ahol van 8-12 pincér. Óvadéka van 5-10-15.000 pengő, váltópénze 2-5000, időbeosztás a fenti. A főpincér megkeres annyit, ahány felszolgáló pincére van összesen. Jelen esetben 10 x 8 pengőt, a trafik eladását albérlébe adja, melyért kap napi 5-10 pengőt, ebből kiadása van: tart egy főpincér-segédet (fizetőt), kinek munkáját fizet napi 12-18 pengőt, estilapokért 5-8 P, gyufa, fogvájó napi 3-4 P, feltéve, hogy a váltópénz és az óvadék egyharmada a sajátja, a kölcsönvett kétharmada fizet heti 1-1 és fél százalékos kamatot, ez körülbelül napi 10 pengő, fizeti a saját, valamint segédének 1/1 járulékait, van még leftár-felelőssége, szórakozott vendégek felelősségéből előálló dubióza, inkasszáhatatlan hitelekkel vesztege, ezek szerint a főpincér tiszta megmaradt jövedelme az említett üzletnél 35-40 P.

A ruhatárak szezon-bére. 1-2000 pengő óvadék mellett 2-5000 pengő s a falakon figyelmzettő tábla — a ruhatár díjtalan. Ez, valamint az esetleg revier- (kiszolgáló és egyben fizető) rendszertől való agodalomunk tehát a magyarázata, hogy a főpincérek egy része is, karöltve a munkáltatókkal, ellenzi az egyébként részükre emberileg is jogos, a nagyközönség részére is kellemesebb fix százalékos kiszolgálási díjak bevezetését. *Allyon megnyugtatóképp, fix százalékos rendszer lehet főpincérek mellett is, — revier-rendszer mellett pedig kell, hogy legyen munkavezető (üzletvezető) is. Jó szaktudású felügyelőkre mindig szükség van — no meg az óvadékokra is. Tisztelettel
F. D.
egy főpincér-alkalmazott.

A bajor sörgyárak hazafias szempontokból mellőzik a magyar sörárpát. Általánosán feltűnt a budapesti terményfőzsdén, hogy a müncheni s általában a bajor sörgyárak megszokott árpavásárlásai az idén elmaradnak. A bajor sörgyárak tartózkodását érde-

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335-39

Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854-48
I. sz. fiók: V. Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816-79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304-84

Mindenmü édesvízi és tengeri halak
nagy raktára.

A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.

Sürgönyeim: ZIMMERHAL

Árverésből
székek, asztalok, kerti székek, fapadok, burkolatok,
söraparatók és egyéb vendéglői felszerelések nagyon
olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház uoca 31. Újváran

kesen világitja meg egy müncheni jelentés, mely szerint a bajor sörgyárak kormányuk utasítására, hazafias szempontból mellőzik a külföldi sörárpa vásárlását és inkább a minőségileg gyengébb német sörárpát vásárolják. Nem tudni, meddig tart a németeknek ez a hazafias és nálunk is megszívlelendő magatartása, tény azonban, hogy a magyar sörárpa elhelyezése most nagyobb nehézségekbe ütközik.

Vidéken egy elsőrendű

szálloda-

és

vendéglő-

üzem

úri kaszinóval haszon-

bérbe kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Vendéglői

és éttermi asztalok, székek, sörkímélőszűrtelők, billiárdasztalok, alpaka evőeszközök, teljes felszerelések használt és új állapotban, legolcsóbb beszerzési feltételek: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapított: 1896.

Portált és üzletberendezést

nagyon előnyös áron készíti:
Csapliczky László asztalosüzeme
Budapest, IX., Szvetenay ucca 4. sz.
Telefon: J. 341-00

Saját érdekeben

Keresse fel

pörzsölt, füstölt hentes-
árkülönlegességű üzle-
temet. Címre ügyelni.

Lohner Antal

Központi Vásárcsarnok,
I. Keresztváros, 432. sz.

MARSCHALL

vad- és baromfikereskedés
Főüzlet: Budapest, VI., Hunyád tér 4. (Csarnoképület.) Tel.: Aut. 204-56
Fióközlet: Budapest, IV., Fővám tér 6. (Volt Aranyosi András.) Községi
üzemmel szemben. Tel.: Aut. 876-92. Özv. Agner L.-né. Lakástel.: J. 302-74

Vidéki megrendelés még ugyanazon napon szállítatik!

Zamárdi nagyközönség előljárósága 1929. november 27-én délelőtt 9 órakor,
nyilvános árverésen **bérbeadja** a község tulajdonát képező

„Balaton szállodát”

amely egy étterem, söntés, konyha, kamra, zárt folyosó, 10 vendégszoba, 2 mellékszoba, cselédlakás, padlás, udvar, pince és kerthelyiségekből áll, 1930. január 1-től kezdődő 3, esetleg 5 évre.

Kikiáltási ár 2000 pengő. Bánatpénz 2000 pengő, amely a leendő bérlő által egy negyedévi bérösszeg erejéig kiegészítendő, s ez az összeg óvadékkul fog szolgálni.

Szállodával együtt bérbekapja a bérlő a szobaberendezéseket és az étterem felszereléseit.

Árverezők csak szakemberek lehetnek.

Egyéb feltételek a zamárdi jegyzői irodában megtudhatók.

Zamárdi, 1929. október 27.

Községi előljáróság.

Az italmérsi illeték. A pénzügyi közegek szokásos szemléik alkalmával, az íránt is szoktak érdeklődni, hogy az italmérő az italmérsi illetéket az esedékséggel napján megfizette-e vagy sem? Ez évig ebben nem volt semmi nehézség, mert egy italmérsi illetékkönyvben nyugtázták az e címen történt befizetéseket. Azonban a folyó évben a székesfőváros pénztárai a felek által adóért és illetékért fizetett összeget rendszerint egy összegben nyugtázzák s emiatt akárhány helyen a szemléttartó pénzügyőrök kellemetlenkednek. Ebben az ügyben illetékes helyen a székesfőváros központi adószámviteli osztályán, ahová orvoslásért fordultunk, azt a felvilágosítást adták: előírás az, hogy a polgárok adóbefizetéseit egy összegben nyugtázzák a kerületi adószámviteli osztályok s annak a különféle címenek való (egyesen, jövedelmi adó, italmérsi illeték stb.) szétosztása belső adminisztrációs teendő. A befizetés ellenőrzése egyáltalában nem a pénzügyőrség feladata s azért, mert az italmérsi illetékbecfizetések nincsenek az adókönyvben *külön is kifejezeten* mint „italmérsi illeték” nyilvántartva és nyugtázva, *senkinek* bántódása nem lehet.

Likőr-, gyümölcsesz-, bortelepártótanfolyam. A M. Kir. Erjedéstan Állomás (Budapest, Herman Ottó-u. 15.) a m. kir. földmívelésügyi miniszter úr 105.401. IX. 2. 1299. sz. rendelete alapján, november hó 18-tól 27-ig likőr-, gyümölcsesz-, bortelepártótanfolyamot rendez. Azok részére, akik e tárgykörből képestő vizsgára jelentkeznek, két héttel hosszabbodik meg a tanfolyam. Tandíj a látogatók részére 100 pengő, a vizsgázók részére 150 pengő.

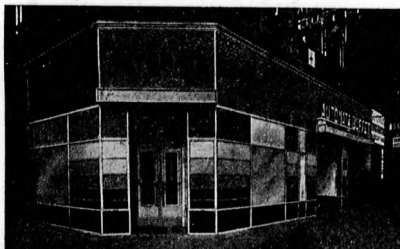
A Székesfehérvári és Fejérmegyei Vendéglősök. Szállodások, Kávézók és Korcsmárosok Ipartársulata október 23-án tartotta összejövetelét Filipovits István külön termben, Szalay Alajos alelnök vezetésével. Az aktuális kérdések tárgyalásában Pulay László, Andorka János, Hujber Károly, Hanusz János, Poór Ferenc, vitéz Pap Lázár, Filipovits

VENDÉGLŐSÖK FIGYELMÉRE!
GRUBER LAJOS okl. gépészmérnök
 elektrotechnikai és műszaki vállalata
 Budapest IX., Mester uoca 9. sz., Telefon: József 449-99
 Vállal mindenféle elektromos berendezéseket és javításokat.



A MALATA-PEZSGŐ-SÖR
 HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGETS PÉNZÉ
 EGYRÉSZT EGY JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA
 GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ RT. KÖBÁNYÁN.

**Modern Bronz- és Vas-
 Portálok**



KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
 BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913-20

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz
 a legjobb,
 rendelje ön is meg, mert üzlet-
 menetének csak előnyére válik.

Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
 Telefon: L. 974-00

István, Szabó Sándor, Forschner József, Nagy István és Jankovits Imre vettek részt. Felvetődött a fertályonál kisebb méretű hordó eszméje, melynek bevezetése ügyében a helyben érdekeltek három sör-gyár pesti igazgatóságához Pulay László titkár, vitéz Pap Lázár, Nagy István, Hujber Károly, Jankovits Imre és Andorka János küldettek ki. Hanusz János a vendégriasztó *kártyaadó eltlérésének* kérelmezését indítványozta, amit más városban szerinte nem is szednek. Pulay László kibővítte az indítványt azzal, hogy a vendégváltóiparban szereplő több forgalmi adómentes cikk tényleg emeltessek ki a forgalmi adó alól. Ebben az ügyben ifj. Héji Imre elnök, Szalay Alajos alelnök, Hanusz János, Fekete József, Forschner József, Nagy István és Jankovits Imre fognak a hatóságnál eljárni. Nagy István szépen kidolgozott terjedelmes indítványt adott be írásban arról, hogy tekintettel az immár elviselhetetlen terhekre, a forgalmi, vígalmi, zene, kereseti és jövedelmi adó revízió alá vétessek, a vendéglős kapja vissza azt a régi jogát, hogy zárórág minden külön bejelentés és illetékfizetés nélkül tarthasson mulatságot, a kortólán *italmérőktől pedig az italmérsi engedély vonassék* be. A jól megindokolt indítványt a választmány további tárgyalás alapjául elfogadta.

Egy időben csak egy iparban lehet tanonc valaki.
 Az 1922. évi XII. t.-c. 89. §-a minden iparban külön-külön írja elő a megkívánt tanonci szakbavagó gyakorlat kitöltését. A törvény nem intézkedik ugyan a tekintetben, hogy több iparigazolással rendelkező iparosnál a tanonc ugyanazon időben több iparágban is ne nyerhesse foglalkoztatást, képestét azonban az ilyen tanonc az egy iparban előírt tanidő alatt csakis egy iparra szerezhet. Nincs azonban semmi akadály annak, hogy az általa tanult iparról a másikra, mint segéd is áttérhesse, miután az idézett törvénycikk 22. §-a ezt lehetővé teszi, sőt azt is megengedi, hogy az egyik iparban eltöltött segédi gyakorlatból egyharmadrész az új iparra nézve megállapított segédi gyakorlati időbe beszámíttassék.

Újra földerült a cigányoknak. A Prágai Magyar Hírlap tudósítója kórkérdést intézett a magyar zenéről Budapest nevesebb szerzőihez és cigányzenekarvezetőihez. A lap közli: *Bura Károly* elnök nyilatkozatát is, amely így szól:

— A magyar zene most reneszánszát éli és igen fontos nemzeti missziót tölt be. Fejlődése irányát egyrészt Kodály és Bartók alkotásai mutatják, másrészt a magyar dal és népzene új lendülete, amely a jazz ellenhatásaként jelentkezik és amely a cigányzenében újra diadalmasan szárnyal. Újra kedvelt a magyar nóta. Budapesten több mint 60 cigányzenekar játszik s örömmel állapíthatjuk meg, hogy új kereslet indult meg külföldön is. Rádióbeli sikereinket az egész világ elismerése honorálja.

Az elbocsátás oka az alkalmazottal közlendő. A felmondás nélküli elbocsátásnál a munkaadónak feltétlenül meg kell jelölni világosan azt az okot, amelyre, illetve alkalmazottja közt, mely miatt őt a szolgálatból azonnal elbocsátja, mert per esetén a munkaadó igazolni tartozik nemcsak a felmondás nélküli elbocsátás törvényes okát, de azt is, hogy az azonnali felmondásra jogosított okot az alkalmazottal az elbocsátás alkalmával közölje. Amennyiben a munkaadó ezt nem tudja beigazolni, úgy még törvényes felmondási ok esetén sem érvényes a felmondás. (C. 115/1890. és C. 1139/1898.)

Italszükségletét
 belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
 Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
 Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
 Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Védett borok az új bortörvény szerint: Soproni veltelini, Móri ezerjói, Somlyói furmint, Badaacsonyi rizling, Badaacsonyi kéknelyű, Badaacsonyi auvergnas, Badaacsonyi furmint, Badaacsonyi muskotály, Szekszárdi kadarka, Villányi (pécsi) kadarka, Gyöngyösi (visontai) kadarka, Egri kadarka, Egri bikavér, Tokajhegyaljai szamorodni és végül Tokajhegyaljai aszú (puttonyosán megjelölésével vagy anélkül). Ez elnevezések alatt csak oly borok hozhatók forgalomba, amelyek kizárólag a megnevezett borvidék hegyi szőlőiben termesztet, kizárólag a megjelölt borfajtákból szüreteltettek (R. 34. §-a), illetve, amelyek a rendelet 51—53. §-ában a tokajhegyaljai, szamorodni és aszúborokra nézve előírt minőségi kelleknek mindenben megfelelnek. Származásuk bizonyítványokkal igazolandó.

Szappanfa. Délamerikában és Nyugatindianában a bennszülöttek egy különös fának apró terméseit használják fel szappan helyett mosásra, amely fat az ott élő emberek szappanfának neveznek. Ez a fa elég magrasa megnő, nagy terbelyes koronája van, a termése apró, málnaszerű puha bogycsoka, mely vízben szétoldósul, erős habot ad és az ilyen vízzel igen jól lehet ruhát tisztítani mosni. A bennszülöttek ezt a fát már nagyon régen ismerik arról a jó tulajdonságú hogyóiról és nagy megbecsülésben részesítik.

Egy nyiregházai vendéglős a szegényeknek. Nyiregházáról írják: Nemesen gondolkodó, érző ember Laczkovszky vendéglős, aki példaadó módon sietett a nyomorgó munkások segítségére. Izléssel berendezett éttermét megnyitotta a munkásosztály előtt és 80 filléres munkásébredet és 60 filléres vacsorát honosított meg. Ebédre a tiszta fehérabrosz asztalra egy tál forró, ízes húslevest és egy mélytányér tejeles babfőzeléket, jókora disznóhússal, míg vacsorára egy színlégtelt, mely tányérban káposztafőzeléket disznóaprólékkal találtak fel az első napon. Természetesen hamar hirt kelt Laczkovszky újításának és ebédidő alatt annyian kerestek fel a vendéglőt a szegények, hogy alig lehet helyet kapni.

Betörők egy szombathelyi vendéglőben. Csütörtök reggelre virradóra a Kossuth Lajos uccai Kamondy-féle vendéglőben betörők jártak. Az ismeretlen tettesek álkulcsal kinyitották a vendéglő ajtaját, majd az egyik helyiség ajtaját is és onnan elvittek egy perselyt, amely az egyik jótékony asztaltársaságé volt. A perselyben szerencsére csak kisebb összeg volt s így a betörők nagyobb kárt nem okoztak. A rendőrség már nyomában van a tetteseknek.

Öngyilkossági kísérlet. Ciermann János 73 éves rákoszentmihályi vendéglős éjjel a lakásán forgópisztollyal halántékán lötte magát. Sérülése súlyos, de felgyógyulása remélhető. Tettenek oka gyógyíthatatlan fájdalommal betegségére.

A „Vendéglősök Lapja” kiadóhivatalában, IX., Viola ucca 3., kaphatók a következő szakmai kitételező **kifüggesztvények és nyomtatványok:**

1. Bortörvénykivonat.
2. Fiatalkorták szeszitalma.
3. Táblák a legszükségesebb föliratokkal, ú. m.: Zajos és botrányt okozó mulatás és éneklés rendőreileg tilos. — Tilos a kópókésés, szemelés. — Hítel nincs! — A helyiségben fogásra akasztott, vagy székre rakott ruhákért nem vállalunk felelősséget! stb.

HELIOS

PASCHKA és TARSÁ
HEIM H. R.

BUDAPEST
FÜZÉR UCCA 35 MÁRIA VALÉRIA U. 10.
JOZSEF 308-36 AUTÓTARTÓ 504H.

MEIDINGER
REDIVIVUS - ES
HELIOS

FOLYTÖNŐGŐ KÁLYHÁK
LÉGFÜTÉS BEREENDEZÉSEK

REDIVIVUS

Megadott fűtőképességet garantáljuk. Helios kálhá zárt alvóval lakarkoson fűt. Chamotte-bérese vedőgűrűvel van ellátva. Könnyen kezelhető zárosztály, egyszerű szabályozás.

Ó- és újborkészletünket 2 millió hektoliterre becsülik.

Hiába ígérkezik kiváló minőségűnek az idei bor, mégis elég alacsony árak vannak érvényben a piacon. A termelő alig kap többet a boráért, mint amennyit az állam a borforgasztási adó fejében beszed.

A szőlőtermelés problémáival és a szőlőgazdaság súlyos helyzetével most foglalkozott a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületének igazgató-választmánya Baross Endre dr. igazgató beszámolójában vázolta a helyzetet és rámutatott arra, hogy a borárak nagyon kedvezőtlenek, a szőlőgazdálkodás szempontjából. Az igazgatóválasztmány meglegedéssel vette tudomásul a pénzügyminiszternek azt az intézkedését, amely a fagykárt szenvedett szőlőgazdák adóelengedésére vonatkozik és elhatározta, hogy ezért külön felterjesztésben mond köszönetet a pénzügyminiszternek. Kosinsky Viktor elnök bejelentette, hogy a fagykár sújtotta szőlőgazdák egyéb segélyéről a földművelésügyi minisztérium a pénzügyminisztériummal együtt gondoskodik. Az erre vonatkozó tanácskozások rövidesen befejeződnek. Szóba került az ülésen a borforgasztási adó kérdése is, amelynek megoldását a szőlőgazdatisáradalom már olyan hosszú idő óta sürgeti s amelynek megoldása már valóban a szőlőgazdatisáradalom életkérdésévé vált. Az elnök utalt arra, hogy a pénzügyminisztérium a borforgasztási adó kérdésével is foglalkozik és e tekintetben rövidesen döntő elhatározás várható.

A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületének igazgatóválasztmánya részletesen foglalkozott az idei várható bortermeléssel és a nyomott árakkal is s ezzel kapcsolatosan a következőket közli a szőlőgazdákkal:

Az idei bortermés távolról sem mondható olyan nagyknak, hogy a belső fogyasztáson kívül még nagyobb készletek maradvánának.

Az idei termés minősége kiváló és 1901. óta ilyen jó termés nem volt az országban, tehát a bor jól el is tartható.

Igyekezzenek a szőlőgazdák a tavalyi gyenge minőségű terméstől megválni.

Csemegeszőlő formájában egyes helyeken 20 százalékot is meghaladó mennyiséget lehetett értékesíteni.

Az egyesület kötelességének tartja ezeket közölni és egyúttal felelőssége tudatában senkit sem befolyásol cselekedeteiben, csak bizonyos tényeket szőgez le, amelyekre a szőlőgazdák figyelmét felhívja.

Az idei termést hozzávetőlegesen 1,2—1,4 millió hektoliterre becsülik s ha ehhez hozzászámítjuk az előző esztendőkből visszamaradt készleteket, úgy ó- és újborkészletünk a szüret után körülbelül 2 millió hektoliterre becsülhető. Ez a mennyiség egyáltalában nem teszi indokoltá a mostani alacsony borárakat, különösen, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a minőség kiváló. Szőlőgazdaságunk problémáinak taglalásánál tekintetbe kell venni azt az érdekes jelenséget, amely a csemegeszőlővel kapcsolatosan tapasztalható, Csemegeszőlőből a szőlőgazdák sokkal jelentékenyebb mennyiséget tudtak volna értékesíteni, ha rendelkezésre állott volna megfelelő mennyiségű csemegeszőlő. Ebből az következik, hogy a jövőben fokozottabb figyelmet kell fordítani a csemegeszőlő termelésére.

A kisiparosok nem fizetnek tesztelési díjat. Az utóbbi időben egyre-másra rútták ki visszamenőleg a levendétdíjakat az ország egész területén a kisiparosokra azzal az indokkal, hogy a tesztelésre kötelezett alkalmazottaitk után havi 1 pengő 20 fillért fizessenek. A kézműiparosok természetesen sérelmesnek találták ezt a minden alap nélkül való kivárást és az ipartestületeik útján az illetékes hatóságokhoz fordultak. Most érkezett meg a válasz, amely szerint ezek a kivételek az előírásk téves magyarázatán alapulnak és csak azok az iparosok tartoznak levendétdíj fizetni, akiknek 20 alkalmazottjuk, illetőleg 20 lóerős motorjuk van az üzembükben. Itt említjük meg, hogy kik kötelesek levendétyagorlaton résztvenni: „Minden ifjú, aki nem jár iskolába, hól rendszeres teszteléses folyik, annak az évnék a végén, amelyben 21-ik életévét betölti, tartozik levendé, legalább öt hónapon át heti két óra alatt és havonként egy delután tesztagyorlatot végezni”. Így szól a törvény és a törvény alapján kiadott rendelet.

A kucsberek, mint cukorkakereskedők. A budapesti kereskedelmi és iparkamara egy konkrét ügy kapcsán felvetette azt a kérdést, hogy minő megítélés alá esik a kucsbereknek cukorka és egyéb édesésg árusítása. A kucsberek iparjogviszonyának kérdését ugyanis régebben — amíg a monarchia keretében ez elnevezés alatt csak bizonyos vidékek lakói értekt — a házálási cs. nyilt parancs, illetve az azt adóptáló jogszabályok rendezték. Amióta újabban a kucsbérség alatt egyszerűen bizonyos délygámölcsöknek és egyéb édesésgeknek (közönségesebb cukorkák stb.) vendégükben és kávéházakban, sport- és játszótereken való árusítását értjük, ezeknek a kucsbereknek „jogviszonyai” körül a fővárosban ideiglenesen az a gyakorlati fejlődött ki, hogy a kucsberek, mint cukorkakereskedők, egyszerű iparigazolványt váltottak és amennyiben az egyes üzlet-helyiségek tulajdonosai nekik megengedték, járhatnak vendégükbe és kávéházakba árusítani.

Ingyenes jogtanács előfizetőinknek. A „Vendégülök Lapja” átérve, hogy a népszerűség kötelez, a legnagyobb áldozatok árán is mindent elkövet, hogy előfizetői nagy táborának minél többet nyújtson. Rendszeresít a ingyenes jogi tanácsadást is. Minden héten kedden délelőt 11 óráót 12-ig elsőrendű jogi szakelő állanak szakmai előfizetőink rendelkezésére lapunk szerkesztőségében (IX., Viola u. 3.) és ez alatt a hivatalos óra alatt teljesen ingyen szolgálunk kimerítő jogi útbalgázással a szakma ügyeiben (ítámerést, honosságti stb. kérdések).

Videki előfizetőink válaszbélyeg beküldése ellenében ugyanúgy kaphatnak jogi tanácsokat, amennyiben előfizetési díjakkal nincsenek hátrálékban. A jogi választ levélben nyolc nap alatt megkapják minden külön díjazás nélkül.

„THONET-MUNDUS“
Egyesült Magyar Hajlított
Fabútorgyártó Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.

HAJLÍTOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendégülök részére.



Gróf Somssich Tihamér
Borgzadasága Részvénytársaság

Kitüntetett bori
a legfelsőbb körök
asztalának díszé

Központi irodai
Budapest, VI., Andrássy út 31.
Telefon: 142-85

Pínószét: Budafok, Péter Pál ucca 24. szám.
Telefon: József 308-84
Városi pínószét: Budapest, VI., Teréz körút 9. szám.
Telefon: 142-20

Borárak. A magyar piacon a termelők tartózkodása áremelkedést idézett elő, amit a fánkénti uraldom 1200 hektoliternek 36 fillérrét történt eladása is bizonyít. A gyengébb parasztműsok, illetve borok vétele azonban még ma is alacsonyabb árak mellett történik, aminek oka az, hogy ezeknek piackeppésétele nagy költséget okoz a kereskedőknek. Jászberényben a kiváló kadarkákat (14% fok szesztartalom) is 20 filléres árban sikerült megvásárolni nagyobb mennyiségben, míg a Kélibát, Jánoshalma környékén minidőse 15 fillért fizettek a borszőlőért, sőt a mult héten 7—10 fillérrét is vásároltak. A nagykereskedelm erős külföldi érdeklődésről ad jelentést, bár 1—2 bécsi kereskedő a magasabb árak hallatára visszautazott, mindenek dacára állandóan tartózkodnak az országban és vételek eszközölnek. A nagyobb uradalmak még az Alföldön is szüretelnek és árúikat beraktározzák.

Szentmártonkádán az uradalmi szőlők mennyiségbeli csaldóással szüretelnek. A minőség 18—22% klosternburgi szerint. Dacára az élenkbb érdeklődésnek, az uradalnak nem adnak el.

Dömsződön eladatott 58 hl. 10—12 fokos óbor 25—36 fillérrét.

Csengődön eladatott 70 hl. 18%-os must 1-25 filléres alapon és 250 hl. 18%-os must, borban átveve 30 fillérrét.

Debrecenben a szüret a remélnél is sokkal rosszabbul végződött. A mennyiség ilyen gyenge, a minőség jó. Mustárakról most sem lehet hallani, sok csemegeszőlő érkezik Gyöngyös és Eger vidékéről. A borszőlőt 40—45 fillérrét fizetik, a csemegét 60—70, sőt 80 fillérrét is.

Gyöngyösön közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 50 hl. 11 fokos ófehér 34 fillérrét, 100 hl. 12 fokos, új fehér 30 fillérrét, 30 hektoliter 11 fokos, új vörös 27 fillérrét, 40 hl. 11 fokos, új fehér 28 fillérrét és 30 hl. 12 fokos ó-rizling 45 fillérrét.

Szekszárdon a vörösborok elkesültek; sötétek, finom zamataúk, 11—13 fokosak. De sajnos, kevés van belőlük. Vételi megbízások 18—22 filléres alapon történnek, de a termelők ilyen árban nem adják.

Pálínkaárak. **Töröklyapátlnka** továbbra is kereslet tárgyát képezi, azonban prompt szállításra új árú még a piacon nem jelentkezett. **Szilvapatlnka.** A termelést mind nagyobb mértékben veszik fel a főzdek, de amint előző jelentéseinkben is megírtuk, a mult évben kitermelt mennyiségnél az idei termelés az ési szilvában és nyári szilvában jelentékenyen kisebb. Egyes nagyobb főzdek-ül különösen, ahol ési szilvapatlnkát termelnek, nyersanyag hiányában az üzemet befejezik. **Borparlat.** A borárak némi emelkedése folytán a 4-30—4-40 P-s árak változatlanok.

A társadalombiztosítási hátralékok, a pótlék és a késedelmi kamatok rendezése és törlése.

A betegségi biztosítási járulékokból származó tartozások rendezése, valamint az 1928. december 31. napjáig kirott betegségi biztosítási járulékok késedelmi pótlékainak törlése tárgyában a népjóléti és munkügyi miniszter 40.020/eln. 1929. N. M. N. sz. alatt rendeletet bocsátott ki. A miniszter az 1929. évi XXXIV. t.-c.-ben kapott felhatalmazás alapján elrendeli, hogy:

1. 1925. évi január 1. napját megelőző időre kirott betegségi biztosítási járulékokból és ezen járulékok késedelmi pótlékából származó tartozásokat töröljék.

2. Az 1925. január 1-től 1926. december 31-ig terjedő időre kirott betegségi biztosítási járulékok és ezek késedelmi pótlékából származó tartozást a hátralékos kérelme alapján 50% erejéig törölni kell, ha hitel érdemi bizonyítják, hogy:

a) tartozásuk teljes összegének behajtása üzemük vagy vállalatuk anyagi megrázkódtatását okozza, vagyis ez ügyben a következőkben:

b) foglalkozásuk folytatását lehetetlenné tenné, vagy lényegesen megnehezítené vagy

c) az ő és családja megélhetését veszélyeztetné.

A kérvényt annál a kerületi pénztárnál kell írásban vagy szóval előterjeszteni, amely a hátralékot kirotta, illetőleg nyilvántartja. A kérvényt 1929. október hó 31. napjáig lehet előterjeszteni és a felhozott indokokat hitel érdemi bizonyítványtani.

A pénztár sérelmes intézkedése ellen a kerületi választmányhoz felszólamlásnak van helye.

3. Elrendeli továbbá a miniszter, hogy az 1928. évi december 31-ig terjedő időre kirott betegségi biztosítási járulékok és e járulékok késedelmi kamatai után elől, de még meg nem fizett késedelmi pótléktartozásokat hivatalból törölni kell, ha a munkaadó a járulékhátralékokat egész összegében, 1929. december 31. napjáig megfizeti.

A munkaadóknak 1929. évi december 31-ig teljesített fizetéseit elsősorban a korábbi évekből fennmaradt betegségi biztosítási járuléktartozások kiegyenlítésére kell fordítani. Az 1929. január hó 1. napjával kezdődő időre kirott társadalombiztosítási járulékoknak az öregségi és rokkantsági biztosítási járulékra eső részét, valamint a baleset-biztosítási díjrésztet azonban eredeti rendeltésüktől nem szabad elvonni.

Szakelőadások Budapesten. A vendéglős továbbképző tanfolyam előadásai során igen tanulságos, új ismeretekről fogunk kitűnő előadók szólni. November hó első felében a következő előadások lesznek: *November 4-én: Becht József, építésmérnök: A szállodaépítkezés, különös tekintettel az étkező helyiségekre. November 6-án Sturza Károly: Az evőeszközök keletkezése és fejlődéstörténete. November 8-án Dittmayer Andor: A finomszója jelentősége mai élelmiszereinkben és alkalmazása a vendéglősiparban. Bemutatással és kóstolással egybekötve. A továbbképzőtanfolyam előadásai a jelzett napokon d. u. 5—7 órákor a szakiskola (IX., Lónyay uca 6.) helyiségében tartanak és minden szakmabeli az összes, akár egyes előadásokat teljesen díjtalanul hallgathatja.*

Vigvázat a vendéglő- és fogadóépítésművelésnél! Mind erősebb most az a mozgalom, amely az építőiparosok járandóságainak törvényhozási úton leendő rendezését szorgalmazza. Hogy mennyire szükséges a kérdés rendezése s hogy mily helyes utakon jár az említett közlemények írója, azt az alábbi eset is igazolja, melyben a bíróság megállapította, hogy minden külön törvényes intézkedések nélkül is lehetnek esetek, amikor a háztulajdonos felel az épülethez szállított munkáért, illetve anyagokért. I. J. Alsógödön házat építtetett magának, melynek építésével P. F. vállalkozót bízta meg, aki az építkezéshez szükséges anyagok jelentékeny részét Sz. N. alsógödi építványkereskedőtől vásárolta meg. A ház felépült és a tulajdonos kifizette azt az összeget az építőnek, amennyiért az vállalta és azt hitte, ezzel rendben van a dolog. Minthogy P. az anyagok áraval adós maradt, a kereskedő pert indított I. J. ellen és kérte a bíróságot, hogy a beépített anyagok értékének megfizetésére az ingatlan-tulajdonost kötelezze. Ezt a kérelmet azzal indokolta, hogy ő tette lehetővé az épület felépítését az anyagok szállításával és hogy ő az anyagot a háztulajdonos telkére szállította le. Dr. Kartal táblabíró határozatával a háztulajdonost az anyagok árának megfizetésére kötelezte. A bíróság szerint az az érvelés, hogy a háztulajdonos a beépített anyag ellenértékével gazdagodik, téves, mert ennek értékét a háztulajdonos köteles a vállalkozónak megfizetni. A keresettel szemben megállapította a bíróság a háztulajdonos felelősségét azért, mert a felek egyetemben adták elő, hogy az építkezés anyagot az építkezés színhelyére szállították. Amikor egy kisebb községben idegen építőmester épít házat, akkor a helyben lakó építványkereskedő nem ennek az idegen vállalkozónak akar hiteltelni,

hanem abban bízva nyújtja a hitelt, hogy az építendő fog az anyagok vételáráért helytállni. A bíróság szerint az építetőnek módjában áll felelősségét megfelelő módon kizárni, így például hirdetőtáblát felállítani, amelyen közhírré teszi, hogy az építkezés-sel összefüggő munka- és anyaghitelért felelősséget nem vállal.

Meggyilkoltak egy kormesáros. A minap éjszaka Bécs és Bruck-Királyháza között az országúton két csavargó meggyilkolta és kirabolta *Kustrich István* 36 éves pándorfalui kormesáros. Az úton haladó kormesáros kocsjára felkérkedtek s azt mondták *Kustrich*nak, hogy soproni katonaszökevények és hogy a soproni gyalogezredben szolgáltak. Az osztrák nyomozó hatóságok azt is megállapították, hogy a két fiatal ember polgári ruhában és zöld katonasapkában volt. Azt is megállapították, hogy a polgári ruhát a két sñieder Burgenlandban vásárolta. Megállapította a nyomozás azt is, hogy a két gyilkos *Linzen* szállt meg a gyilkosság utáni napon a „Zöldfa” szállodában, ahol az egyik *Zentai Ferenc* 27 éves, brünni születésű cipészegédnek, a másik *Ferenc János* 20 éves, ugyancsak brünni születésű cipészegédnek jelentette be magát. A nyomozás szerint Bécsből Brünnebe egy bécsi vásáros kísérte el a két fiatal embert, akik ott lefényképeztek magukat és a fényképet egy sportsapkával egyetemben emlékül adták a bécsi kísérőjüknél. Legutoljára a passauai határállomáson látták a két fiatal embert kedden reggel, amikor az állomás kerltésén átmásztak. Minden valószínűség szerint

vagy gyalog, vagy vonaton sikerült átmenniük Bajorországba. A soproni rendőrség a fénykép és személyleírás alapján szintén megindította a nyomozást a két fiatal ember személyazonosságának felkutatására.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Érzékeny labakra

Közlekedő orvosok által elismert új láthatmányú aszbesztos cipők. Láthatmányú, gyúlékony, borkeményedések ellen, garancia mellott a legújabb fazonban és szőben 50 pengőért. NYÁRY gyógycipő, Szondy uca 25., aszbesztos cipők egy-egy dől készítője. Címét kérem megőrizni. Kérjen ismeretőt!

Garantált teljes zsirtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetőek:
Pálpusztu-sajt,
Derby-sajt, Romadour, Imperial, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi Árdósi-tulaj: Budapest, VII., Részepesi út 62.
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör

a Polgári Serfözde páratlan sörkülönlegessége

HIRDESSZEN LAPUNKBAN BIZTOS AZ EREDMÉNY!

SCHULEK SANDOR
MŰKÉSES ~ Budapest, VII., Király uca 3.
Telefon: J. 423-19
Fiók: IV., Fővám tér 4.

ÉLESÍTÉSEK. Evőkések és villák vészahelyezését és elkopottak pótlását rendkívül olcsón vállaljuk.

Bakonyi Jenő
a Lakos Lajos takaréktűzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszereplője

üzemet nyitott
Budapest, Bezeredy uca 8. alatt.

Elsődendő, jó és olcsó munkákkal iparkodok megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.
Telefon: József 322—78

Örkényi sajt természetesen BORAIMAT budapesti IX. Ferenc körút 2 (Ráday uca sarok.)
píneós hotok. Termelési árban kereskedői rezi. elejélelő Árúttom. **FARKAS ALADAR, bortermelő** Telefon: A. 977—57